

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 67.240; 03.100.30 **Září 2009**

Senzorická analýza - Metodologie - Zasvěcení do problematiky a výcvik posuzovatelů při zjišťování a rozlišování pachů

ČSN
ISO 5496
56 0031

Sensory analysis – Methodology – Initiation and training of assessors in the detection and recognition of odours

Analyse sensorielle – Méthodologie – Initiation et entraînement des sujets a la détection et a la reconnaissance des odeurs

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 5496:2006. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 5496:2006. It was translated by Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN ISO 5496 (56 0031) z prosince 1999.

Národní předmluva

Změny proti předchozím normám

Změny proti předchozí normě spočívají v uvedení citovaného normativního dokumentu a v její aktualizaci.

Informace o citovaných normativních dokumentech

ISO 6658:2005 dosud nezavedena*)

ISO 8589 zavedena v ČSN ISO 8589 (56 0036) Senzorická analýza – Obecné pokyny pro uspořádání senzorického pracoviště

Vypracování normy

Zpracovatel: Dr. Ing. Zdeňka Panovská, VŠCHT, IČ 67808697

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Linda Pleštilová

MEZINÁRODNÍ NORMA

Obsah

Strana

Předmluva 5

Úvod 6

1 Předmět normy 7

2 Citované normativní odkazy 7

3 Podstata 7

4 Chemikálie a materiály. 7

5 Obecné podmínky zkoušky 7

5.1 Zkušební místnost 7

5.2 Obecná pravidla zkoušky 8

6 Metody 8

6.1 Přímé metody čichání 8

6.2 Retronasální metody čichání 10

7 Dotazník 12

8 Interpretace výsledků 12

8.1 Zasvěcení do problematiky 12

8.2 Výcvik 12

8.3 Výběr 12

Příloha A (normativní) Příprava zředěných roztoků pachových látek 13

Příloha B (informativní) Vzor dotazníku 18

Příloha C (informativní) Retronasální metoda posuzování pachů v plynné fázi po vložení čichacích papírků do ústní dutiny 19

Odmítnutí odpovědnosti za manipulaci s PDF souborem

Tento soubor PDF může obsahovat vložené typy písma. V souladu s licenční politikou Adobe lze tento soubor tisknout nebo prohlížet, ale nesmí být editován, pokud nejsou typy písma, které jsou vloženy, používány na základě licence a instalovány v počítači, na němž se editace provádí. Při stažení tohoto souboru přejímají jeho uživatelé odpovědnost za to, že nebude porušena licenční politika Adobe. Ústřední sekretariát ISO nepřijímá za její porušení žádnou odpovědnost.

Adobe je obchodní značka „Adobe Systems Incorporated“.

Podrobnosti o softwarových produktech použitých k vytvoření tohoto souboru PDF lze najít ve Všeobecných informacích, které se vztahují k souboru; parametry, pomocí kterých byl PDF soubor vytvořen, byly optimalizovány pro tisk. Soubor byl zpracován s maximální péčí tak, aby ho členská organizace ISO mohly používat. V málo pravděpodobném případě, tj. když vznikne problém, který se týká souboru, 2informujte o tom Ústřední sekretariát ISO na níže uvedené adrese.

DOKUMENT CHRÁNĚNÝ COPYRIGHTEM

© ISO 2006

Veškerá práva vyhrazena. Pokud není specifikováno jinak, nesmí být žádná část této publikace reprodukována nebo používána v jakékoliv formě nebo jakýmkoliv způsobem, elektronickým nebo mechanickým, včetně fotokopíí a mikrofilmů, bez písemného svolení buď od organizace ISO na níže uvedené adrese, nebo od členské organizace ISO v zemi žadatele.

ISO copyright office

Case postale 56 · CH-1211 Geneva 20

Tel. + 41 22 749 01 11

Fax + 41 22 749 09 47

E-mail copyright@iso.org

Web www.iso.org

Published in Switzerland

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětovou federací národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle připravují technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastní také vládní i nevládní organizace s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Předlohy mezinárodních norem jsou zpracovány v souladu s pravidly danými Směrnicemi ISO/EIC, část 2.

Hlavním úkolem technických komisí je příprava mezinárodních norem. Návrhy mezinárodních norem přijaté technickými komisemi se rozesílají členům ISO k hlasování. Vydání mezinárodní normy vyžaduje souhlas alespoň 75 % z hlasujících členů.

Existuje možnost, že některé z prvků tohoto dokumentu jsou předmětem patentových práv. ISO nesmí být činěna odpovědnou za identifikování některých nebo veškerých takových patentových práv.

Mezinárodní norma ISO 5496 byla připravena technickou komisí ISO/TC 34, *Potravinářské výrobky*, subkomisí SC 12, *Senzorická analýza*.

Tímto druhým vydáním se ruší a nahrazuje první vydání (ISO 5496:1992), které bylo technicky revidováno.

Úvod

Vzhledem k složitosti čichového vnímání potřebují posuzovatelé, kteří mají tvořit komise, před započítím jakékoliv senzorické analýzy týkající se zjišťování pachů, podstoupit seznamovací a výcvikový proces.

Toto období zasvěcení do problematiky, následované výcvikem, je určeno k výuce posuzovatelů hodnotit a identifikovat pachy, naučit se používat příslušný slovník a rovněž umožnit posuzovatelům zdokonalovat si individuální schopnosti.

Tato norma poskytuje návod k existujícím technikám užívaným pro tento účel.

V pozdějším stadiu by měli organizátoři výcvik zaměřovat na specifické postupy a oblasti použití, a kde je to nezbytné, činit výběr posuzovatelů na základě určitých kritérií.

1 Předmět normy

Tato norma popisuje různé typy metod stanovení schopnosti posuzovatelů identifikovat a popsat výrobky vykazující pach.

Metody popsané v této normě jsou vhodné pro použití v zemědělsko-potravinářském průmyslu a průmyslu využívajícím čichovou analýzu (např. výroba parfémů, kosmetiky a aromatických látek).

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.